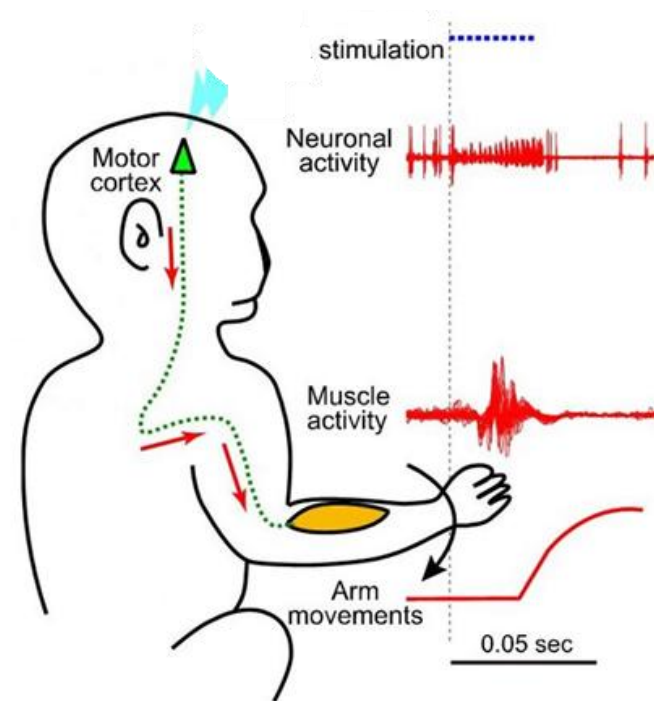
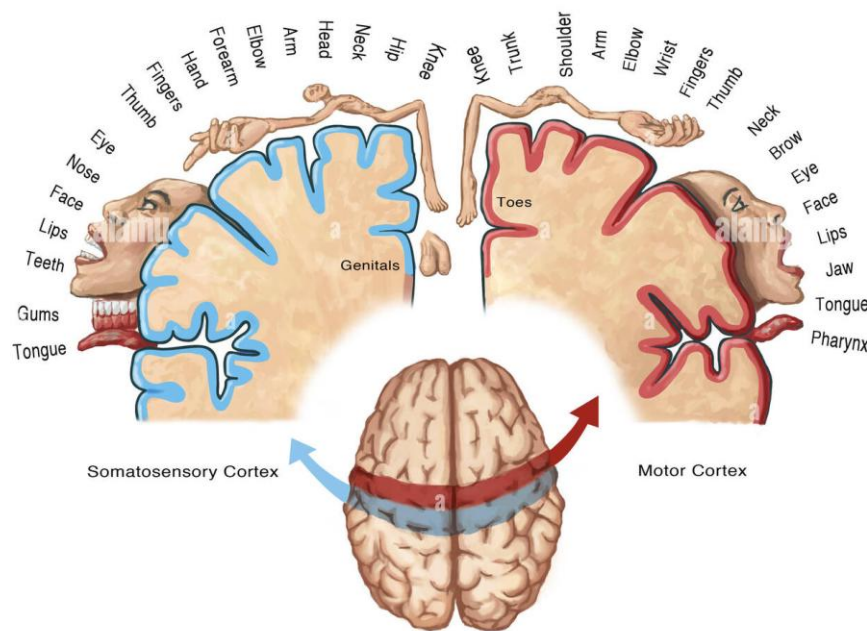
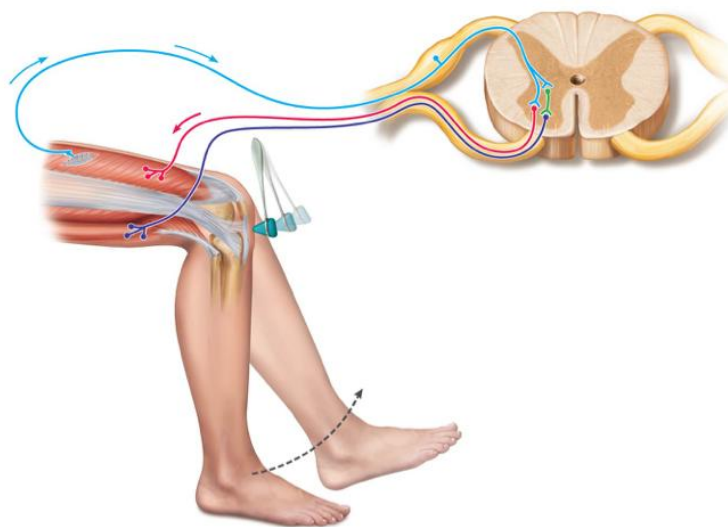

Ελεύθερη βούληση;

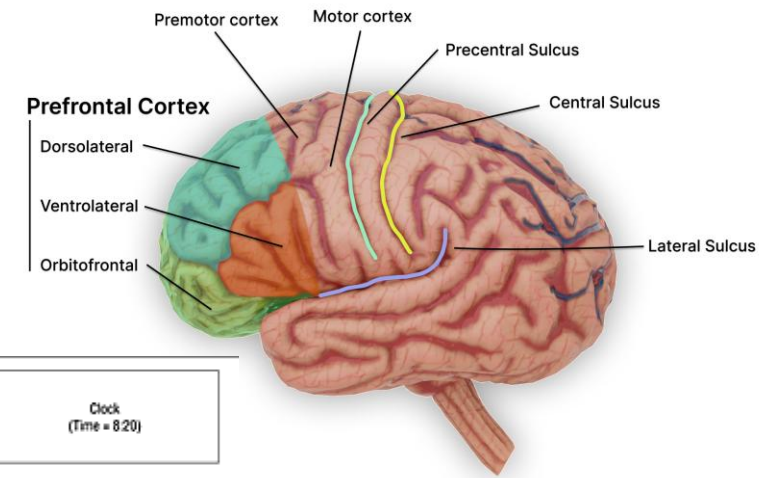
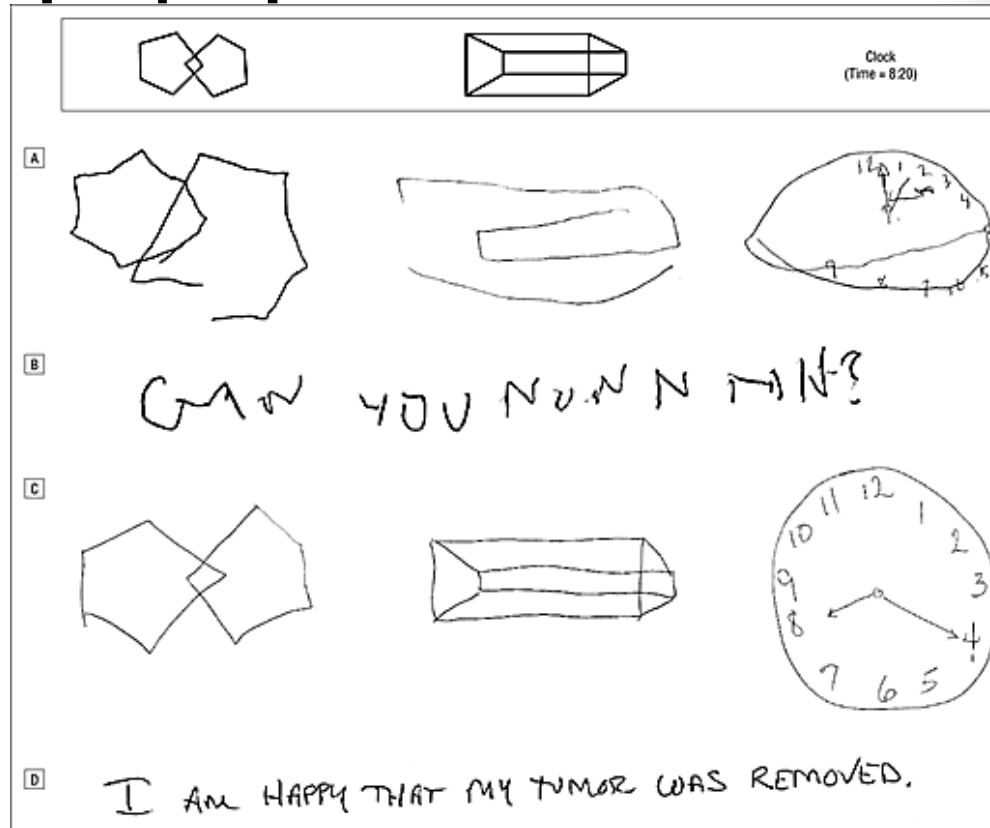
Δεν κουνιόμαστε μόνο όταν θέλουμε

Η κατάσταση του εγκεφάλου επηρεάζει τη συμπεριφορά

- Ένας άνθρωπος χωρίς ιστορικό γίνεται ξαφνικά επιθετικός
- Μετά από εξετάσεις, ανακαλύπτεται ένας όγκος στον προμετωπιαίο φλοιό.
- Ο όγκος αφαιρείται και η επιθετικότητα εξαφανίζεται.
- Μετά από μερικούς μήνες, ξαναγίνεται επιθετικός.
- Ο όγκος έχει ξαναεμφανιστεί

(Burns JM, Swerdlow RH. *Archives of Neurology*. 2003)

Γενετική + περιβάλλον

Γενετική προδιάθεση:
Φυσιολογικά αυξημένη παραγωγή
κορτιζόλης / αμφεταμίνης

Ασταθές περιβάλλον:
Συχνή κατάσταση στρες

Το στρες κατά την ανάπτυξη ενισχύει
τα κυκλώματα φόβου/απόκρισης

Το ενήλικο άτομο επηρεάζεται
υποσυνείδητα: αντιδρά έντονα σε
καθημερινές καταστάσεις (πχ ένα
ηλεκτόνιο με προθεσμία)

Ας πούμε πως ό,τι κάνω είναι αποτέλεσμα

- Της γενετικής προδιάθεσης
- Των συνθηκών ανάπτυξης του εγκεφάλου/σώματός μου
- Του περιβάλλοντος (υπάρχει κάτι που με ενοχλεί;)
- Της κατάστασής μου εκείνη τη στιγμή (πεινάω;)

Τιμωρία;

Επιβράβευση;

Ας πούμε πως ό,τι κάνω είναι αποτέλεσμα

- Της γενετικής προδιάθεσης
- Των συνθηκών ανάπτυξης του εγκεφάλου/σώματός μου
- Του περιβάλλοντος (υπάρχει κάτι που με ενοχλεί;)
- Της κατάστασής μου εκείνη τη στιγμή (πεινάω;)

Τιμωρία;

Επιβράβευση;

Είναι το μέλλον μου προκαθορισμένο;

Ένα πιο χειροπιαστό παράδειγμα

- Δεν έχει ελεύθερη βούληση, πρόθεση, συνείδηση
- (Μπορεί να) είναι πλήρως ντετερμινιστικό
- Ευθύνη;
 - Προγραμματιστές;
 - Κατασκευαστής αισθητήρων;
 - Νομοθέτες και υπηρεσίες υπεύθυνες για την τήρηση κανονιστικών ρυθμίσεων;
 - Επιβάτης;

